

مذاکرات مجلس

صورت مشروح مجلس روز سه شنبه سوم آبان ماه ۱۳۲۲

فهرست مطالب :

- ۱ - تصویب صورت مجلس
۲ - شور در گزارش کمیسیون بودجه راجع با استخدام دو نفر پزشک
۳ - موقع دستور جلسه بعد - ختم جلسه
برای وزارت بهداری

مجلس چهل دقیقه پیش از ظهر بریاست آقای اسفندیاری تشکیل گردید

صورت مجلس روز اول آبان ماه را آقای (طوسی) منشی قرائت نمودند ❖❖

۱ - تصویب صورت مجلس

حضور آقای وزیر بهداری مطرح نموده در نتیجه مواد پیشنهادی بقرار زیر اصلاح و اینک گزارش آن تقدیم مجلس شورای ملی میشود.

رئیس - در صورت مجلس نظری نیست؟ (اظهاری نشد)
صورت مجلس تصویب شد.

۲ - شور در گزارش کمیسیون بودجه راجع با استخدام دو نفر پزشک برای وزارت بهداری

ماده اول - دولت مجاز است اشخاص نامبرده در پائین را که اتباع کشورهای متحده امریکای شمالی هستند با شرایط مذکور در این قانون استخدام نماید.

رئیس - گزارش کمیسیون بودجه راجع با استخدام دو نفر پزشک متخصص برای وزارت بهداری خوانده میشود :-

۱ - آقای سرلشگر دکتر رینولدز بسمت مدیریت کل وزارت بهداری برای مدت دو سال و سالی ۱۵ هزار دلار حقوق که تحت تعلیمات مستقیم وزیر بهداری انجام وظیفه نماید.

کمیسیون بودجه لایحه شماره ۲۶۱۳۴ دولت راجع با استخدام دو نفر پزشک متخصص برای وزارت بهداری را با

❖ عین مذاکرات مشروح دوست و دهمین جلسه از سیزدهمین دوره قانون گذاری (مطابق قانون ۸ آذرماه ۱۳۰۵) ❖

اداره تند نویسی و تحریر صورت مجلس

❖❖ اسامی غائبین جلسه گذشته که ضمن صورت مجلس خوانده شده است :

غائبین با اجازه - آقایان : منصف - ناظمی .
غائبین بی اجازه - آقایان : رضوی - دکتر سمعی - اقبال - تولیت - نوبخت - مؤید نابتی - اوحدی - فرخ - سمعی - نواب یزدی - اورنگ - ارکانی - دکتر تاج بخش - مشار - مکرم افشار - ناصری - شجاع - اکبر - امیر ابراهیمی - عطاءالله پالیزی - حمزه تاش - دکتر سنک - هدایت الله پالیزی - اصفهانی - ثقة الاسلامی - نیکپور - امیر تیمور - سلطانی - صادق وزیری - افشار - گرکانی - شهابنک - امامی - ناهید - نقابت - کامل ماگو - نصر تیان - فرمانفرمائیان .
دیر آمدگان بی اجازه - آقای : گبو .

۲ - آقای دکتر جان . ن . ما کدونل بسمت مدیرعامل بنگاه داروئی برای مدت پنج سال و سالی ۱۲۵۰۰ دلار که طبق قانون و آئین نامه بنگاه داروئی انجام وظیفه نماید . تبصره - مالیات بر درآمد این دو نفر را که در داخله کشور باید تأدیه شود دولت ایران خواهد پرداخت .

صفوی - لایحه طبع و توزیع شده است لازم نیست قرائت بشود .

رئیس - آقای ملک مدنی .

ملک مدنی - بنده با این لایحه موافق هستم و خیال میکنم اقدام مفیدی هم هست زیرا در وزارت بهداشتی احتیاج داریم و عمل بجائی هم شده است ولی چیزیکه اینجا خواستیم عرض کنم و آقای وزیر بهداشتی توجه بفرمایند همان مطلبی بود که بنده یکماه و نیم قبل اینجا عرض کردم حالا هم میخواهم بعرض آقایان برسانم مسئله مرض تیفوس يك مسئله ایست که الان افکار همه را مشوش کرده است و متأسفانه شنیدم اخیراً هم مریض دیده شده است . باید وزارت بهداشتی این مسئله را در درجه اول اهمیت قرار بدهد ما در کمیسیون بودجه هم برای کمک باین موضوع از ارقامی که زائد بود حذف کردیم و پانصد هزار تومان در بودجه برای مبارزه با تیفوس گذاشتیم ولی میدانید که زمستان نزدیک است و ما داریم بطرف زمستان میرویم باید قبل از اینکه مرض توسعه پیدا کند و مردم را تهدید کند و زحمت برساند وزارت بهداشتی مثل يك دستگاه ارتشی باید خودش را مجهز کند برای مبارزه با این مرض بنده شخصاً بشما که آقای اردلان هستید اعتقاد دارم شما يك وزیر فعال و جدی هستید بدون هیچ تعارفی عرض میکنم از شما مردم انتظار دارند که اگر پارسال يك پیش آمدی شد و يك عده مردم بیچاره بواسطه همین مرض بدیاری نیستی رفتند امسال دیگر این قضیه واقع نشود این هم مثل نان نشود که هر روز پاشویم تذکر بدیم و بگوئیم و بیجائی نرسد ما از جناب عالی که يك وزیر هستید که سوابق در مشروطیت دارید و کپل مجلس هم بوده اید و امروز وزیر بهداشتی هستید بنده اینجا بشما عرض میکنم شما الآن

مسئولیتتان از همه کس بیشتر است زیرا حفظ نفوس مردم از هر چیزی مقدم است اگر هم نواقصی دارید باید بیایید اینجا صریحاً بفرمائید از مجلس بخواهید مجلس بدهد و اگر ندارید از حالا خودتان را مجهز کنید این مردم که در این شهر طهران هستند خودتان هم بهتر میدانید که اینها زندگانشان خانه شان مستعد برای پیدایش این مرض است باید این فکر را اینجا آقا از حالا بفرمایند اگر هم باز اعتباری لازم باشد بنظر بنده مجلس شورای ملی حاضر است ولو بعنوان وام از بانک ملی هم باشد برای جلوگیری از این مرض بشما يك اعتباری بدهد کمک بکند بلکه خدا بخواهد که توفیق پیدا کنیم که از این مرض جلوگیری کنیم .

وزیر بهداشتی - با تذکر از حسن ظن آقای نماینده محترم همانطور که فرمودند البته باید قبلاً جلوگیری شود که بدبختی پارسال تکرار نشود و از کمیسیون بودجه هم بنده باز تشکر میکنم که اعتباری برای این کار منظور فرمودند ولی تصدیق میفرمائید این اعتبار تا از مجلس شورای ملی نگذرد قابل عقل نیست این است که بنده موقع را معتنم میشمارم که بودجه را در جلسه آتی یا هر موقعی که صلاح میدانید از تصویب مجلس بگذرانید که ما بتوانیم روی آن عمل کنیم اما بمناسبت اینکه بایستی قبلاً يك فکر هائی شده باشد از دو راه ما میتوانیم یکی بفرمانت اعلیحضرت همایون شاهنشاهی يك کمیته ملی برای جلوگیری از بیماری تیفوس تشکیل شده است که تازه شروع بکار کرده است و يك شخصیت حقوقی هم برای آن قائل شدیم يك مبلغی هم خود اعلیحضرت همایونی مرحمت فرمودند و در نظر داریم يك کمک های ملی هم برای این کار بگیریم چون خرج این کار خیلی زیاد است و بنده نباید زیاد از این وحشت داشته باشم که بگویم يك چیزی خرج دارد و چون خرج دارد بنده باید ساکت باشم (صحیح است) ما در نظر داریم در طهران و بعد البته نمونه این را هم تدریجاً در ولایات عمل کنیم که يك حمام هائی بطور مجانی در اختیار مردم بگذاریم این حمام ها مطالعه هم شده است يك قسمت از آب گرم

کارخانه برق طهران استفاده میکنیم و دوش های زیادی میگذاریم که بطور منظمی اشخاص داخل شوند و لباسهای آنها را دزفکته کنند (مؤید احمدی - لباس ندارند آقا) دیگر چاره نیست آقا شما ملاحظه بفرمائید اگر ما بخواهیم بطور کامل بنده باید بگویم که مقدور نیست يك حرف هائی میزنیم که عملی هم نیست شما نمیتوانید بالاخره برای هفتصد هزار نفر مردم طهران و ۱۵ میلیون جمعیت ایران لباس بیاورید که بروند توی حمام از آنطرف لباس تازه بهش بدهند ما ناچار هستیم لباس خودش را در انو کلاو استریزه بکنیم و بعد از یک ربع ساعت که شستشو کرد و باصابون تمیز شد و بیرون آمد لباس خودش را بهش بدیم که بیرون برود اگر همین عمل را هم کردیم خودش کار خیلی بزرگی است چند نقطه است یکی هم در میدان سنکلیج و یکی دو قسمت در جنوب شهر با مهندسی متخصص و کمک شهرداری مشغول هستیم يك همچو جاهائی را تأسیس کنیم و مردم را وادار کنیم که بروند آنجا و خودشان را تمیز کنند برای اینکه این اقدام شما فقط در طهران هم نشده باشد يك بخش نامه بشهرستانها فرستادیم که در آنجا هم اقداماتی بکنند و با کمک مردم يك کار های اساسی بشود بلکه خود مردم هم نظارت داشته باشند و بدانند پولی که میدهند بمصرف سلامت هم نوع خودشان میرسد و این اعتباری هم که مجلس شورای ملی تصویب میکند باین کمیسیون خاص با اطلاع متخصصین مصرف میکنیم که انشاء الله این بیماری بروز نکند ولی این راهم باید گفت که نمیشود گفت این بیماری هیچ بروز نکند حتماً ژرمتش هست و الان هم یکی دومی پیدا شده است و باز هم بنده در مجلس شورای ملی عرض میکنم بر هر فردی است که خودش را از این حشره موزی محفوظ نگاه ندارد یعنی خودش را تمیز بکند مراقب خودش باشد حالا يك اشخاصی هستند که نمیفهمند خوب ما اینها را میبریم بطور اجبار در آن حمامها اما آنهايي که میدانند باید مراقب باشند که دارای شپش نباشند و پیش بینی هم شده است امسال .

نظر آقایان هم میرسد و پارسال نبود و آن این است که اگر خدای نخواستیم بیماری پیدا شد بموجب قانونی که از مجلس شورای ملی گذشت و بایستی که این را جدا بکنیم و تا بحال قانونی نداشتیم که آن را جدا کنیم و آن هم جزو بیمارستان سیصد تخت خوابی است که در آنجا باید مرضی را اگر خدای نخواستیم پیدا شد ببریم آنجا و معالجه بشوند راجع بآن جاهم قبلاً بعرض نان رساندم که چه اشکالاتی داریم بنده قبلاً یکقدری ناتمامش را بعرض آقایان رساندم ولی تمام شده اش را هم بعرض نان میرسانم اشکالات زیادی دارد مثلاً شیشه میخواهد حالا در طهران و در ایران بطور شیشه پیدا کنیم مرافعه دارد . بهر حال بنده وظیفه خودم میدانم وظیفه وجدانی میدانم تمام هم خودم را صرف کنم انشاء الله تا آن حدی که ممکن است از این بیماری جلوگیری شود حالا اگر موافقت بفرمایند وارد در مواد بشویم .

رئیس - آقای روحی .

روحی - عرض کنم آقا موضوع تیفوس با این ضرزی که ما میگوئیم بیشتر به تعارف و يك تشریفاتی شبیه است تا عمل شما طهران را الآن می بینید نهایت فردا در بجنورد پس فردا در مراغه بعد در فسای فارس و سیرجان و سپس در جیرف کرمان هم پیدا میشود اینها تمام جزء کشور هستند آقا مالیات میدهند فکر آنها هم باشید حق استفاده دارند و همه باید رعایت شوند کوچکترین اقدامی را هم نکرده اند این را بنده صریح عرض میکنم با اینکه سر کار يك مرد فعالی لایقی هستید برای ولایات تا این تاریخ برای جلوگیری از تیفوس اثری نیست حتی بروی کاغذ هم نیامده است و بنده عرض میکنم اگر بودجه هم تهیه شود ظرف کرایه اتومبیل خواهد شد پیش بینی من این است و خواهید دید در ماه دوم زمستان در سراسر ایران تیفوس با يك سورت و يك حدتی بمال و جان مردم حمله کرده است و از هیچ چیز ابقا نمیکند مخصوصاً طبقه جوان مردمان فعال و عناصر لایق این مملکت هم بایستی در اثر بی مبالائی دولت بمیرند طبقه جوان واقعاً حیف است حالا اگر طبقات بالاتری را فرق میگذاشت ...

کرده است اینکارا بنطور نمیشود این را سر لشکر جلو گیری نمیکند این وسیله میخواهد و با این ترتیب شما با تیفوس مبارزه نمیتوانید بکنید بایستی اول دارو داشته باشید عناصر کاری و لایق و دلسوز که واقعا بخواد بجامعه خدمت کنند دارا باشید و الادر زمستان آتیه در تمام شهرستانها تیفوس آنطور پراکنده است که کشتار میکند وزارت بهداری هم دستش کوتاه است و اگر هم خرجی بکند مواجه است با يك عده مأمورین که اعزام میکنند يك اتومبیل هائی که باید کرایه آنها را بدهند پس زودتر شما از حالا به مردم کمک بکنید زودتر پول بگیرید شما باید مجهز بشوید واقعا مثل قوه ارتش همانطور که آقای ملک مدنی فرمودند باید بروید و در شهرستانها و قراء و قصبات و از این مرض جلو گیری کنید والا حالا که ما نان نداریم بخوریم تیفوس هم بهش اضافه خواهد شد (بعضی از نمایندگان - عده برای مذاکره کافی نیست) .

رئیس - بلی عده کافی نیست نمیشود مذاکره کرد مجلس اینطور است چه باید کرد .

طباطبائی - خوب موضوع بهداری است بفرمائید .
دکتر ملک زاده - نمیشود آقا مطابق نظام نامه باید عده کافی باشد .

منشور - آقای طباطبائی حاضرند با همین عده صحبت کنند (خنده نمایندگان)

(۳ - موقع و دستور جلسه بعد - ختم جلسه)
رئیس - عده کافی نیست جلسه را ختم میکنیم ولی قبلا عرض میکنم فردا البته آقایان میدانند که مصادف با روز تولد اعلیحضرت همایونی است از دربارهم آقایان را ساعت سه و نیم **بظهر** مانده دعوت کرده اند که در کاخ گلستان حاضر بشوند برای شرفیابی اجازه بدهید جلسه را ختم کنیم **جلسه آتیه روز پنجشنبه سه و نیم بظهر** .
(مجلس بیست دقیقه بعد از ظهر ختم شد)
رئیس مجلس شورای ملی - حسن اسفندیاری

(صفوی - پیر مردان بیشتر میمیرند آقا) بیشتر میمیرند ؟
(صفوی - از تیفوس) خیلی خوب اما به عقیده بنده دولت هیچ اقدامی برای شهرستانها نکرده است و من تعجب میکنم از این لوایحی که میآید سر لشکر استخدام میکنیم کلنل استخدام میکنیم اینها برای چیست آقا ؟ شما بودجه نان کجاست مریضخانه هایتان کجاست دارو از کجا میآورید ؟ ما کاملاً با میسیون امریکائی موافق هستیم هر چه هم میتوانیم باید از شان بیشتر استفاده کنیم اما یکجا که ضرورت داشته باشد شما امروز دارو و وسایط نقلیه ندارید اسباب گندزدائی یا دزنفکسیون اصلاً در کشور شما وجود ندارد استخدام این اشخاص و عاقل گذاشتن وجود آنها چه فایده دارد ؟ جز اینکه يك حقوق گزاف بدهیم . بنده حرفی ندارم کاملاً موافقم بنده در این مجلس که مدتی است شرف نمایندگی داشتم با میسیون امریکائی همیشه موافقت کرده حالا هم موافقت مینمایم ولی حالا میگوئیم با این بودجه بهداری سر لشکر استخدام کنید کلنل استخدام کنید چه فایده دارد ؟ اینکه معنی ندارد الا آن مرض مالاریا با شدتی به کشور حمله کرده است هیچ کجا نمی توانند دو هزار قرص کینین بفرستند و مردم نمیتوانند واقعا استفاده کنند .
وزیر بهداری - پنجاه هزار تا میفرستیم .

روحی - اگر هم فرستاده شود بدست عناصری خواهد افتاد که مورد استفاده مردم نخواهد شد مگر خود شما شخصاً خودتان يك اقدامی بکنید بشما آقا میگویم در برابر تیفوس وزارت بهداری مسئول است صریح عرض میکنم میتوانید بکنید نمیتوانید بگوئید این نواقص را داریم تکمیل کنید و انجام بدهید والا نمیشود با این خطر حتمی بازی کرد این خطر حتمی است و از ۱۵ آذر یا یکماه دیگر یا چهل روز دیگر حمله میکنند بسختی در تمام شهرستانها و مردم همه را خواهد کشت (هاشمی - در کرمان شروع کرده است) الان آقای هاشمی میگویند در کرمان شروع